

SZERDA, 1935 JANUÁR 16. XXXI. ÉVFOLYAM 13.

Debreceni független Újság

politikai napilap

A Saar-vidéket a németység melletti hatalmas állásfoglalás után rövidesen visszacsatolják Németországhoz

Hitler rádiószózatában kijelentette, hogy Németországnak nincs többé területi követelése Franciaországtól — Puccsra készültek a szeparatisták — Örömmámorban úszik az egész Saar-terület

Saarbrücken, január 15. A vasárnap megejtett népszavazás 90.08 százalékos többséget hozott Németországnak

és ezek után semmi kétség sem fér többé ahhoz, hogy a népszövetségi tanács a legrövidebb időn belül kimondja a Saarvidék visszacsatolását.

A népszavazás hivatalos eredményei a következők:

Szavazók száma	539.541
Beadott szavazatok száma	528.005 (97.9 %)
Érvénytelen szavazatok száma	2.249
A jelenlegi állapotok fenntartása mellett beadott szavazatok száma	46.513 (8.87%)
A Franciaországgal való egyesülés mellett beadott szavazatok száma	2.124 (0.04%)
A Németországgal való egyesülés mellett beadott szavazatok száma	477.119 (90.08%)

A szavazás hivatalos adatait ma délután fél 9 órakor hivatalosan közzétette a Népszövetség főtitkársága, néhány perccel az után, hogy Rhode, a népszavazási bizottság elnöke a rádió mikrofonján közölte a világgal az eredményt. A saarbrückeni Wartburg-palotában negyven órákig még folyt a végső adatok összegegyeztetése, úgy hogy a nyolc órára kitűzött eredményhirdetést negyed órával el kellett halasztani. Ekkor már az összes német rádióállomások és több más külföldi adóállomás is be volt kapcsolva a Wartburg-palota mikrofonjába.

A német államokakon kívül a holland, dán, svéd, japán, braziliai és venezuelai rádióállomások közvetítették az eredményhirdetést.

Pontban nyolc órákig Rhode elnök a mikrofon elé lépett és közölte a rádióhallgatókkal, hogy a saarvidéki népszavazás eredményét 8.15 perckor hirdeti ki. Addig is türelmet kér. Fél perccel negyed kilenc után a szavazóbizottság elnöke ismét a mikrofon elé lépett és a következő bejelentést tette:

— A Saarvidék népe január 13-án

rendkívül fontos politikai döntést hozott, amely eldönti a Saarvidék jövő sorsát. Miután vasárnap végment a népszavazás, most már készen van a szavazatszámolás eredménye.

A szavazatok összehámlálását 300 semleges megbízott hajtotta végre a január 15-ére virradó éjszaka, a szavazóbizottság legfelsőbb felügyelete mellett.

Az eredményt, amelyet egyébként már Genf is megkapott, a versaillesi békeszerződés idevonatkozó előírásainak megfelelően állapítottuk meg. Ennek megfelelően közöljük a 83 szavazókerület, illetve polgármesterség és község külön-külön számadatait. Most pedig átadom a szót a szavazóbizottság helyettes főtitkárnak, aki felolvassa a számokat.

Nyolc óra tizenhét perc volt, amikor a helyettes főtitkár megkezdte a terjedelmes számadatok ismertetését.

Hitler rádiószózata

A saarbrückeni közvetítés után megkezdődött a német rádió ünnepi közvetítése Neustadt an der Harzból, ahol Hitler kancellár lépett a mikrofon elé. Mielőtt a beszédekre került volna sor, trombitaszó harsant s az egyik német katonainduló első ütemei hallatszottak. 8 óra 39 perckor Hitler kancellár saarvidéki megbízottja, Bürckel József nemzeti szocialista körzetvezető lépett a Neustadtban felállított mikrofon elé és ünnepélyesen jelentette Hitler kancellárnak a népszavazás eredményét.

Háromnegyed kilenc volt, amikor Bürckel befejezte beszédét és Hitler lépett a mikrofon elé.

Berlin, január 15. Az eredmény kihirdetése után Hitler a következő rádiószózatot intézte a világ németeihez:

— Németek!

Tizenöt esztendeje tartó igazságtalanság közeledik a végéhez. Az a sok baj és szenvedés, amelyen a saarvidéki német nép e tizenöt esztendő lefolyása alatt keresztülment, a német nép egyetemének baja és szenvedése volt. A saarvidéki német nép visszatérése felett érzett öröm pedig az egész német nemzet szívéből jövő öröm.

— A Sors azt akarta, hogy e szomorú

és esztelenségeken alapuló állapotnak ne az ész szava vessen véget, hanem

egy olyan szerződés betűje, amely arra lett volna hivatva, hogy a békét hozza a világnak, de mégsem hozott mást, mint végnélküli szenvedést, nyomort és viszálykodást.

— Annál nagyobb örömről és büszkeségről hogy tizenötévi rabiga után a német vér 1935 január 13-án mindenütt örvénybe dobta a németéget.

— Néhány óra múlva megkondulnak egész Németország harangjai hogy örömteli kongással hirdessék a ti büszkeségeteket, ami egyúttal a mi büszkeségünk is. Ezt az örömet és büszkeséget csak nektek köszönhetjük, saarvidéki németek! Ti voltatok azok, akik minden kerestül bebizonyítottátok hűségteket és áldozatkészségeket.

Flandin a népszavazásról

Páris, január 15. Flandin francia miniszterelnök a saarvidéki népszavazással kapcsolatban a következő kijelentéseket tette:

— Franciaország örül annak, hogy a saarvidéki népszavazás alkalmával szigorúan alkalmazták a szerződésben lefektetett rendelkezéseket. Egyetlen francia sem gondol arra, hogy tiltakozzék az eredmény ellen.

— Remélem, hogy Franciaország és Németország közötti függő kérdéseket könnyen lehet majd rendezni a Népszövetség égise alatt. A kereskedelmi tárgyalások azonnal megindulnak, hogy biztosítsák az árucserét Franciaország és a Saarvidék között és hogy a megváltozott helyzethez alkalmazzák a francia-német árucserét.

— A francia kormány a legbelsőbban tanulmányozta a saarvidéki

Saarbrücken ünnepi öröme

Saarbrücken, január 15. A népszavazás után egyre jobban kibontakozik Saarbrücken ünnepi külsége. Zászló díszben pompáznak a házak, horogkeresztes és fekete-fehér lobogókkal díszített autók robognak az utcákon.

Olyan nagy a forgalom, hogy

— Ezért valamennyi német nevében a német nép háliját és köszönetét tolmácsolom nektek és biztosítalak arról benneteket, hogy boldogok vagyunk azon a napon, amely im meghozta a német birodalom közösségébe való visszatérésteket.

— Mint az elmúlt történelmi idők nehéz óráiban, a most következő hetekben is emlékezni fogtok arra, hogy bizonyos köröknek még mindig a leghőbb vágya lenne, ha valamilyen módon elgáncsolhatnák a Németországhoz való visszatérést. Ezért a saarvidéki németységnek továbbra is bizonyítékot kell szolgáltatni szilárdan álló vasfegyelméről.

— 1935 január 13-án az első elhatározó lépés volt azon az úton, amely az egymással való megbékéléséhez vezet mindazoknak, akik hűsz esztendővel azelőtt oly háborúba vették magukat, amely minden eddiginél borzalmasabb és véresebb volt.

— Mint a német nép egyetemének képviselője a mai történelmi napon a következő ünnepélyes nyilatkozatot teszem:

— A Német Birodalom a Saarvidék visszatérése után semmiféle területi követelést nem támaszt Franciaországgal szemben! Azt hiszem, hogy e kijelentéssel éppen hálátat tolmácsolom azoknak a hatalmaknak, akik a saarvidéki népszavazás sima lebonyolítását elősegítették.

— Németország törhetetlen akarattal és szilárd meggyőződéssel küzd továbbra is egyenjogúságáért. Ti pedig, saarvidéki németek, akik ismét biztonságot tettetek a németység belső és külső erejéről, fogadjátok testvéri üdvöletünket e történelmi napon, amely a német közösségbe való visszatérésteket felett döntött.

emigránsok kérdését, de ez a kérdés elsősorban a Népszövetséget érdekli. Meggyőződésem, hogy a német kormány olyan rendelkezéseket tesz, amelyek tiszteletben tartják a kisebbségi jogokat. Franciaország határait nem fogja elzárni a menekülők elől.

Páris, január 15. (Havas) Flandin miniszterelnök a saarvidéki népszavazással kapcsolatban még ezeket mondotta:

— Bizonyos vagyok abban, hogy a francia nép igen nagy többsége azt kívánja, hogy a francia-német kapcsolatok fokozatosan megjavuljanak, hogy az európai béke érdekében együttműködést lehessen elérni a két nép között. A francia közvélemény azonban már gyakran csalódott és nagyobb fontosságot tulajdonít a tetteknek, mint a szavaknak.

alig lehet mozogni.

Saarbrücken főúccját, a Bahnhofstrassét teljesen elzárták az autóforgalomtól, hogy ezáltal helyet adjanak az utcákon örvénylő tömegnek. Megelégedettség és megnyugvás tükröződik az arcokon, mindenki örül, hogy átes-

Tiltott műtét miatt meghalt egy derecskei asszony

Fekete Lajosné 31 éves derecskei asszonyt a napokban igen súlyos állapotban szállították be a debreceni szülészeti klinikára, ahol megállapították, hogy az asszonyon valaki tiltott műtétet hajtott végre és ennek következtében vérmérgezés lépett fel.

A szerencsétlen asszony hétfő reggelre a vérmérgezésbe belehalt. Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a boncolást, valamint a nyomozást annak megállapítására, kit terhel a szerencsétlen asszony haláláért a felelősség.

Meghalt egy régimódi „jó öreg táblabíró“

Nagy Péter dr. ny. kir. ítélőbírói bírósági elnök 78 éves korában Budapesten elhunyt. Az elhunyt táblabíró egyike volt a régi Magyarország utolsó öreg táblabírójának. Az elhunytak özvegye az id. Nagy Péter geszti református lelkész, esperes volt, Tisza Kálmán ékeszavú háziprédikátora. Sok gyermeke közül — akik azóta mind elhaltak — a most elhunyt Nagy Péter táblabíró volt a legidősebb.

Néhány Nagy Péterben különben a debreceni református Kollégium is egyik legidősebb öregdiákját veszítette el. Az elhalt táblabíró ugyanis a gimnáziumi éveit a debreceni régi Kollégiumban töltötte, sőt joghallgató éveiben is — egy budapesti és egy kolozsvári jogszévtől eltekintve — a debreceni egyetemre olvadt régi református jogakadémia diákja volt. Debreceni jogszévtelében egy alkalommal mint legátusnak — a nála több évvel fiatalabb — Szabolcska Mihály volt a mendikása. Verseci járásbíró korában pedig átmenetileg a járásbírói hivatalka volt az akkor abszolváló Herczeg Ferenc.

Az elhalt táblabírót feleségén kívül még két gyermeke gyászolja: Teréz, a budapesti Rózsavölgyi és társa zenemű-cég francia-német levelezőnöje és Ferenc okleveles gépészmérnök. Legidősebb fia: Zoltán, a megszünt „Világ“ című napilag volt munkatársa, tart. hadnagy még orosz fogságában szerzett betegsége miatt halt meg. Az öreg táblabíró magas kora ellenére is fizikailag és szellemileg az utolsó hetekig friss és rugalmas tudott lenni. Teljesen tiszta ítélőképessége volt az új magyar irodalommal szemben. (Minden új Möricz, Szabó, Zilahy regényt megvett és el is olvasott.)

Az elköltözött öreg úrban Nagy Tibor tanárjelölt, lapunk munkatársa, mint Nagy Péter dr. ny. táblabíró legfiatalabb öccsének gyermeke: egyetlen élő atyai nagybátyját veszítette el.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 15-én, kedden a következő bejelentések történtek:

Szülelések: Drahos János cipész, Mezei János kisbérő, leány Irén; Pinczés János ím., fiu, János; Vincze József gazdálk., fiu, István; Egri Sándor cipész s., leány, Éva és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Fekete Lajosné ref., 31 éves, Derecske; Ehrenreich Sámuelné ízr., 58 éves, Arany J. u. 37. Osán Erzsébet ref., 4 hónapos, Pesti u. 4. Mayer Antal r. kath., 31 éves, Budapest, Varga Benjáminné ref., 27 éves, Bánd.

Eljegyzés: Kozma Béla máv. s. tiszt—Sandala Blanka.

Egy 13 éves kislány megrontásával vádolnak egy debreceni iparost

Egy kétségbeesett anya jelent meg tegnap a rendőrségen. Elpanaszolta, hogy 13 éves kislányát, aki cukorkaárussítással foglalkozik, egy iparosember lakására csalta és itt erőszakoskodott vele.

A rendőrségen azonnal erélyes nyomozást indítottak és a kislányt tisztí orvos-sal vizsgáltatták meg. Ennek eredményét

azonban egyelőre nem hozzák nyilvánosságra.

Előállították az iparost is, aki beismerte, hogy a kislány valóban járt a lakásán, azt azonban tagadta, hogy erőszakoskodott volna.

A súlyos ügyben a rendőrség tovább folytatja a nyomozást és még több tanút hallgat ki.

Árúval együtt porrá égett egy teherautó

A Berger és Lipitzer sátoralja-új helyi cég üveg és porcellánárúval megrakott teherautója Debrecen felé tartott.

Az autót eddig még ki nem derített okból Hajdubagos közelében meggyulladt és mire a soffőr észrevette a tüzet az áruk már javában égtek. A soffőr mindent megkísérelt a tűz el-

fojtására, de egyedül nem boldogult és mire segítség érkezett, az autót és benne levő áruk elhamvadtak.

A tüzeset ügyben a csendőrség vizsgálatot indított, de a tűz keletkezésének okát nem sikerült megállapítani. A kár 5500 pengő, amely összegnek csak egy részét térül meg biztosítás révén.

Több volt a debreceni ügyészség munkája tavaly, mint tavalyelőtt

Emelkedett a fiatalok bűnözésének száma — Ok: a nyomozó gazdasági helyzet

Mező Sándor dr., a debreceni ügyészség elnöke most terjesztette be a főügyészségnek a debreceni ügyészség 1934. évi ügymenetéről és ügyforgalmáról szóló jelentését. Az elmúlt évben összesen 5949 feljelentés futott be az ügyészségre, 370-nél több, mint 1933-ban. Az általános statisztika egyébként a következő:

Államellenes bűncselekmény 75, jövedéki ügy 942, sajtóper 50, öngyilkosság 381, baleset 607. A jövedéki és sajtóügyek általában emelkedtek, úgyszintén az öngyilkosságok is, az államellenes cselekmények és a balesetek ellenben csökkenést mutatnak. Emelkedett a fiatalok bűnözésével szemben lefolytatott bűnügyek statisztikája is. Fiatalok ügy

volt 1934-ben 698, míg 1933-ban csupán 577. A bűncselekmények számának emelkedését általánosságban a nagy gazdasági válság okozza, míg a fiataloknál csak állandó foglalkoztatással lehetne segíteni a bajon. A lefolytatott eljárásokban a csendőrséget és a rendőrséget elsősorú elismerés illeti a nyomozásban tanúsított kiváló és gyors munkáért.

Az ügyészség ügymenetét az elmúlt törvénykezési évben Mező Sándor elnökkel az élen 7 ügyész végezte, valamint a nyolc főnyi kezelőszemélyzet.

A jelentésbe foglalt részletes statisztika a következő:

Lázadás, izgatás 25, kormányzósértés 21, valótájiérkezés 6, véderő elleni izgatás 3, állami és társadalmi rend ellen

— Gyomor- és bélzavaroknál, hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél egy-két pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat.

Elkövetett cselekmény 75, magánosok elleni erőszak 8, hivatalos hatalommal való visszaélés 17, hamis eskü 21, hamis vád és hamis tanúzás 71, pénzhamisítás 156, rablás 21, hatóság elleni erőszak 79, vagyronrongálás 8, öngyilkosság 381, baleset 607, felhatalmazásra üldözendő rágalmozás 87, vallás elleni izgatás 3, keletkezés 3, gyilkosság 32, szándékos emberölés 26, súlyos testi sértés 142, gondatlanságból okozott emberölés 23, gondatlanságból okozott testi sértés 140, párvialdal 7, magzatelhajtás 58, tűzveszély okozás 16, gyújtogatás 10, kettős házasság 4, zsarolás 175, hűtlen kezelés 27.

Református egyházi élet

Nagy sikerrel folyt le a Kálvinisták Templomegyesületének teája, amelynek tiszta jövedelmét az egyesület a Jugoszláviából kiülődött magyar nincstelenek javára fordítja. A délután keretében Darkó Jenő professzor tartott előadást a magyar sorsról. A nagyszerű esten háziasszonyokként közreműködtek: dr. Darkó Jenőné, dr. Szabó Gusztávné, dr. Papp Ferencné, dr. Kun Sándorné, dr. Ménes Lajosné, Polgári Miklósné, dr. Radó Endréné, Kovács Lajosné, Fehértői Dánielné, Fekete Mátyásné, Balla Kálmánné, Jeney Mihályné, továbbá a Templomegyesület asztala, élén özv. Burai Sándorné háziasszony.

A szegénység a télen

Néhány nap óta leheőség borítja a szürke aszfaltot és ritka időközökben a múlt kedves emlékeiként beleszöngelnek az autótülkölesbe a szánok lovainak csengői.

Es a hóval együtt — miután ezirányban gyöngéd figyelmeztetés szállt a közlekedési vállalat felé — megjelentek az uccákon a hólapátoló emberek, hogy halomba lapátolják a nem aszfaltra való havat és rálapátolják a gyeptájakra, vagy a csatornalejárók aknáiba süllyeszék, ahol lenn a föld alatt elolvad a szürkére piszkosodott, szűzföhéren fűre szállott hó. Állandóan kétszázötven ember dolgozik az uccákon a hó eltakarításán. Az erős hidegben kemény munka ez, de legálább néhány fillért hoz mégis. Délben azután folyton erősödő szélvihar sepepte végig az uccákat, ahol az eltakarított hó helyett most már porzó havat szórt szét.

A havas, hideg tél más helyeken is emelte a forgalmat, nemcsak a hóeltakarítási munkákban. Így a napközi otthonokban, ahol most naponként állandóan 450 gyermek van gondos felügyelet mellett, melegben és élmezve.

Ugyancsak emelkedett a népkönyvház forgalma, amelyek látogatóinak száma változatlanul felül van a kétezenen.

Házat keresnek megvételre tökéletes egvények, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házat? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál, 40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetés, ha nálunk adja fel.

MA UTOLJÁRA A VIGSZINHÁZBAN

Paula Wessely és Willy Forst híres filmje

IGY VÉGZÖDÖTT EGY SZERELEM

Szerdán:
„YO-YO KISASSZONY”, Dolly Haas, Willy Forst nagy attrakciója. Megelőzi: **„ÉPSÉG, ERŐ, EGÉSZSÉG”.** — Előadások: 7, 9 órakor.

Csütörtökön lesz az Ujságíró Club II. vígestje

Az Ujságíró Club a komoly hangversenyek mellett minden második csütörtökön vígesteket is rendez. Az első csütörtöki vígest sikere után a további vígestek iránt még nagyobb az érdeklődés. A vígesték művészi rendezését Kassay Károly, a Csokonai-színház volt főrendezője vállalta el és ez teljes biztosíték arra, hogy a közönség jól fog mulatni.

A II. vígest csütörtökön este 8 órakor kezdődik az Ujságíró Club helyiségeiben (Piac ucca 26.). Belépődíj nincsen. A vígest másora a következő:

Az „Ideál” mandolinzenekar *Pethő Gyula* karmester vezetése alatt két darabot játszik. *Kovács Kató*, *Farkas Andor*, *Jurás Mihály* és *Rose Ferenc* dalokat, műdalokat és áriákat adnak elő. *Kassay Károly* magánzámokkal szerepel.

Három egyfelvonásos kis darabot adnak elő: *Zsákaifalvi Pál*, *Hangya Mária*, *Péter Ede*, *Zengewald Gyula*. A zongorakíséretet *Román László* látja el.

Óriási érdeklődés előzi meg az Izraelita Nőegylet szombati táncestélyét

Az Izraelita Nőegylet e hó 19-én, szombaton tartja meg a Bika-szálló dísztermében műsoros táncestélyét. A mulatság iránt szinte páratlan érdeklődés nyilvánul meg, ami teljesen érthető, hiszen ez a farsangi szezon első nagy bálja, amelyen úgy a komoly, műértő közönség, mint a táncolni vágyó fiatalság megtalálja a maga kitűnő szórakozását. A részletes műsor:

1. Bevezetést mond *Grósz János* konferanszié.
2. „Cicaparadé a háztetőn” címen 20 apróság nagyszerű táncrevüt mutat be.
3. *Schön Olga*, a Zeneakadémia nagy jövőt ígérő tehetsége énekszámokat ad elő.
4. *Jakabffy Magda* zongoraművész, akit a rádió útján is oly előnyösen ismer a közönség, zongorázik.
5. *Rényi Terka* és *Löbl Tibor* pompás képeken a valcer fejlődését mutatják be.
6. *Fülöp Kálmán*, az ismert énekes operaáriákat ad elő.
7. *Kemény Emma* és *Kemény János* szenzációs táncszámot mutatnak be.

A zongoránál a kitűnő *Sebestyén József* ül.

Az elnökség már most felhívja a közönség figyelmét, hogy a műsor pontosan este fél 9 órakor kezdődik és miután a helyek nem lesznek számozva, tanácsos, hogy erre az időre mindenki foglalja el a helyét. Pályok már csak korlátozott számban jegyezhetők *Létay Lajosné* úrnőnél a 32-05. telefonon a *Ujságíró Club* gyűlési helyén. A jegyek biztosítása is eszközölhető.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetési mindi eredményesek!

Felmentettek egy ruthén munkanélkülit ló- és szekérlopás vádjá alól

Nagy Bálint komádi gazdálkodó tavaly október 30-án arra ébredt fel, hogy

szekere és lovai nyomtalanul eltűntek az udvaráról.

Az ismeretlen tolvaj éjjel kivetette az istállóból a gazda lovait és a kocsi-színből előre szintén nagy óvatossággal kitolt szekérbe fogva őket, nyomtalanul eltűnt. Később a szekeret a lovakkal együtt megtalálták Vekerd község határában.

A gyanú egy *Váki Ignác* nevű ruthén munkanélküli irányult, aki Marama-

rosszigetről jött kevéssel azelőtt Komádiba és ott munkanélküli volt. Vákit a csendőrök őrizetbe is vették. A gyanúsított napszámos tagadta a tett elkövetését. A debreceni törvényszék egyes bírósága hétfőn tárgyalta a ló- és szekérlopással gyanúsított napszámos bűnügyét. Váki a tárgyaláson megismételte tagadását és

tanukkal igazolta, hogy abban az időben éppen Debercenben időzött.

A törvényszék *Váki Ignác*ot jogerősen felmentette a súlyos vád alól.

Viva Villa. a film első győzelme a színpad fölött

„Nagy lépés előre a Viva Villa” — „A Viva Villa olyan rang a film műfajában, mint a regény műfajában a *Karenina Anna* és a színpadon a *Candida*” — Új utakat nyitott a hangosfilm fejlődésében a Viva Villa

A Viva Villa, a film utolsó tíz esztendejének legnagyobb szabású és legizgalmasabb termése, nemcsak Newyorkban meg már kétdolláros belépődíjak mellett több mint egy félesztendeje zsúfolt házakkal, nemcsak Budapesten vonz négy hét óta állandóan telt házakat, hanem felkeltette azoknak a modern esztétikusoknak az érdeklődését is, akik figyelő szemmel kísérik a filmnek, ennek az új műfajnak a kibontakozását, iránykeresését is. Ezek között az esztétikusok között legelső sorban érdemel figyelmet *Feleky Géza*nak, a kiváló publicistának és esztétának a kritikája. *Feleky Géza* mindig ott tartja kezét a modern élet útjain és a napisajtóban megjelent cikkei ilyképpen útmutatók a jövő művészeti történetírója számára is a forrongó kor művészeti irányváltozásainak s elágazásainak útvesztőjében, a jelen emberének figyelő szeme részére pedig rendkívüli távlatokat nyitnak.

A Viva Villa című filmre elsősorban *Feleky Géza*nak a *Magyar Hírlap* vasárnapi számában megjelent cikke hívta fel a figyelmemet. *Feleky Géza* véleményének velem egyetértően a filmből cikkeinek már negyedik mondata összefoglalja: „Ez a film első győzelme a színpad fölött.” De hasonlóan megragadnak a következő értékmegállapításai: „A technikai eszközök itt valóban csak eszközök. Amelyek engedelmesen szolgálnak magasebbrendű célokat.”

„A Viva Villa olyan csúcspont a hangosfilm történetében, mint a rövid tündökletes, de felejthetetlen tündökletes *Dolores del Rio* volt Carmen szerepében a némafilm útján. A Viva Villa után senki nem mondhatja többé, hogy vannak finomságok és árnyalatok, amelyeket csak a színpad tud „megfogni”. Először: a nagy mexikói film találkozik a finomsággal és árnyalattal, a színpad csak a színpad, a hangosfilm pedig a hangosfilm.”

„A katonai összehívás vezérei ott állnak Madero köztársasági elnök előtt. Az igaz szöveg — egyetlen mondat:

Your family will be spared... Vagyis: családjának nem fog bántódása történni. Azután *Madero* rövid búcsúlevele, amely felbeszad, mert már a levél közepén elsül az egyik revolver.

A színpad nem engedhet meg magának ilyen szűkszavúságot és lapidaritást. Egy forradalom, amelynek a legyőzött köztársasági elnökhöz csak annyi a mondanivalója: Családjának nem történik bántódása...”

„Sancho Villa valóban banditavezér volt. Legalább úgy és annyira, mint a film mutatja. De a filmen azért több alkalommal is gyerekes, tiszta, ártatlan mosoly ül ajkára... Banditavezér, elszánt martalóc és ajkán szelíd mosoly?”

Először akkor mosolyog így *Sancho Villa* (illetőleg *Wallace Beery*), amikor először hallgatta meg *Madero* szavait... Bosszút állt, gyilkolt, büntetett odáig a mexikói szabadságharc *Róza Sándora*. És *Madero* szavaiból tudja meg most: annak, amit tett, van elvi háttere, van elvi célja, van egy nagy jogosultsága. „Szegény, kis cimbor” — mondja mindig újból alacsony, vézna, tudós vezéréről ez a *Róza Sándor*. De a „poor little fellow” nagyon magasra nő szemében már az első találkozásnál. (Amikor hetykén fordít hátat neki és néhány perc múlva lehajtott fejjel tér vissza hozzá. Utasításokat kérni, parancsokat átvenni.)

Ez gyönyörű jelenet. A szellem győzelme az ököl fölött. És pedig — minden pátoz, minden retorika nélkül. Mert *Madero* nem tart beszédet. Egyszerű, nyugodt, csöndes szavakkal téríti meg a mexikói szabadságharcnak ezt a véreskezű *Róza Sándor*át... Kevesebbet nem mondhatna kis fekete szakállával, alacsony növésével, csöndes szavával *Madero*, mint amennyi szóval — felvilágosítja a mexikói banditavezért arról, hogy szabadsághős. Vagy inkább arról: csak akarnia kell, csak egy lépést kell tennie és banditavezérből átalakulhat szabadsághőssé.

A film nem kényelmes. Előbb

Sancho Villa. Ez a szelíd, szemérmes, csaknem szűzies mosoly a banditavezér ajkán olyasmiről, amit csak a film tud ilyen rövid idő alatt ennyire meggyőzővé tenni.”

* * *

Sokat tanultak azok, akik a *Viva Villa* meséjét és párbeszédeit írták. Az orosz film mellett sokat tanultak *Noel Coward* egyetlen filmjétől és *Biró Lajos* több filmjétől.

Takarékoskodni, megint takarékoskodni, újból takarékoskodni: ez az egyik törvény. Csöndesen beszélni, még halkabban beszélni, egész halkan beszélni: ez a másik törvény. Még egy „lövöldözős”, brutális, jármás filmben is. És természetesen: kevés, sőt legkevésbé szóval — mindent elmondani... Azt, amit több szóval és hangosabb szavakkal nem lehetne kifejezni.

Az ilyen kifejezési módszert szokták más műfajokban monumentalitás néven emlegetni. És a *Viva Villa* elejétől végig monumentális. Még pedig póztalanul, suttogva, szerényen monumentális. Ami talán a monumentalitás legfelsőbb rangfokozata.”

„Nagy lépés előre a Viva Villa. Ott áll a legjobb orosz filmek mellett, sokat tanulva tőlük és mégis egyéni karakterrel.

Francisco Indelacio Madero ezt a kis, szakállas mexikói politikust nem fogja egy életen át elfelejteni senki, aki a filmet látta. Sem pedig a szelíd, tiszta, szűzies mosolyt, amely több alkalommal is visszatér *Sancho Villa* banditavezér ajkára. (Még egyszer akkor, amikor *Villa* haldoklik és megkérdezi barátját, az amerikai ujságíró: mi lesz utolsó szava a történelem előtt?) A dramaturgia legmagasabbrendű szabályai érvényesülnek a filmtörténetben. (Merészen új szabályok. Az ósrégi, arisztoteleszi törvények.) Főleg pedig a kihagyás parancsát érti remekül ez a film. Kihagyni, még kihagyni, mindig kihagyni. Amíg csak a lényeg marad meg. Vagy inkább — a lényeg lényege...

A Viva Villa olyan rang a film műfajában, mint a regény műfajában a *Karenina Anna* és a színpadon a *Candida*. (És mint a néma film műfajában volt *Dolores del Rio*, mikor *Carmen* szerepét játszotta meg. Életszerűen vagy inkább — az élet fölül emelkedve.)

A Viva Villa címe ez is lehetne: *Legenda 1913-ból*. Mert tegnap játszódott le csupán. De így, ebben a feldolgozásban az idők fölött jár. Történet volt a akármikor. Igaz marad akárméddig.”

Agyonforrázott a krumplileves egy kisgyermeket

Halalos szerencsétlenség tartja igazolomban *Kemecse* község lakosságát. *Hajnal József* ottani lakos két és fél éves *Honka* nevű kislánya *Nagy Mihály*né gondozására volt bízva.

Tegnap délelőtt *Nagy Mihály*né krumplilevest főzött és a forró ételt egy 3 literes tálban találta az asztala. *Hajnal Honka* az asztal körül játszadozott és valamiképpen a tál levest magára borította. A szerencsétlen gyermek sikoltására *Nagy Mihály*né szaladt segítségére, orvost is hívott hozzá, de a kislány súlyos égési sebeit még aznap behalt.

A halalos szerencsétlenség ügyében az ügyvétség vizsgálatot indított, hogy terhelés-e az elhalálozott kislányt okozó gondatlanság.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZEL SZÜKSÉGLETEIT.

Tíz évet kapott kalandjaiért az elegáns „márki“

Párizs, január 15. A múlt nyáron La Baule francia tengeri fürdőhelyen egy elegáns fiatalember tűnt fel az előkelő társaságokban, aki magát Marquis Roland de Segonzac-nak nevezte, luxusautót vezetett, táncolt, golfozott, teniszezett. Mindenki elhitte, hogy nagy vagyon ura. Ez a fiatalember vádlottként állott tegnap Nantesban az esküdtzéki bíróság előtt. Kiderült róla, hogy igazi neve Jules Rivet, jómódú család gyermeke és noha még csak 24 éves, már tizennyolcszor ítéltek el betöréses lopásokért.

Specialitása volt, hogy rendszerint *éltebb vagyonos hölgyekre vette ki hálóját,*

kompromittálta és kifosztotta őket, egy másik specialitása pedig az volt, hogy mindig meg tudott szökni a fogházból.

Utójára 1933 júliusában ugrott meg Metray börtönéből és akkor Dél-Amerikába menekült. A nyomozás során bebizonyosodott róla, hogy ott is elítéltek betörésért, de megszökött. Így jutott vissza Franciaországba.

A tanuk padján általános érdeklődést és részvétet keltett egy fehér apáca, a 18 éves Lucy Urien. A szerencsétlen teremtést a kalandor

megszöktette a szülei háztól s rávette, hogy minden pénzt vigye magával, titokban meg fog-nak esküdni.

Eppen akkor menekülnie kellett az ál-márkinak, mert betörésért üldöztek. A leánytól elvette minden pénzt és faképtél hagyta. Lucy Urien belépett a Dames Blanchés-zárdába. Elmondta tragédiáját és a bíró kérdésére azt válaszolta, hogy

nem kívánja megrontójának megbüntetését.

A fiatal kalandort tízévi kényszer-munkára ítélték a cayennei büntető-táborban.

APOLLO

mozgó

Már csak

2 napig

EDGAR WALLACE

humoros detektívregényének

filmváltozata

„A mester-detektív“

érdekfeszítő és kacagtató vígjáték. Főszerepben:

CAMILLA HORN,
GERDA MAURUS és
GEORG ALEXANDER

Előadások kezdete: 5, 7 és 9-kor.

AZ ELSŐ ELŐADÁS
MÉRSEKELT HELYARAKKAL!

Lószerszámot és esernyőt lopott a hortobágyi hídi vásárban egy földműves

Dézi József debrecenkörnyéki földműves 1933 nyarán a hortobágyi vásáron volt szekérrel. Mivel délután esőre vált az idő, mindenki igyekezett bejutni a csárdába s a lovakat a szekerekkel együtt otthagyták az álláson. Időközben az egyik szekeres gazdának balsejtelmel támadtak és kinéztet. Nagy meglepetéssel azt látta, hogy

a lovairól valaki levette a vadonatúj szerszámot és egy lényegesen korosabb szerszámmal cserélte ki,

amely veszedelmesen emlékeztet arra a kenderhamra, mely a fakó szekér mellett a nótában szerepel. Azonnal közölte lesújtó észrevételét a csendőrökkel, akik csakhamar felfedezték a hámot a Dézi József szekérében. A hám mellett egy esernyő is volt, amelyben az egyik gazda szintén meglepetve ismert a magáéra.

Dézi kijelentette, hogy őt magát is nagyon meglepte a dolog. Egyébként ő

aludt és véleménye szerint valamelyik rosszakarója tehetta a lopott holmikat a szekérre. A csendőrök azonban nem ültek fel a Dézi szép meséjének és a hám- és esernyőgyűjtő ellen megindult az eljárás lopás miatt. A debreceni törvényszék egyesbírósa hétfőn ítélezett a vásári amatőr esernyős felett. Dézi a tárgyaláson meghatóbban adta elő a rosszakaróról szóló mesét, mint valaha. Különösen hangsúlyozta azt is, hogy az egész hám- és esernyőlopás ideje alatt mélyen aludt szekérében. Szerencsétlenségére azonban két igen szavahíhető tanu is jelen volt, akik kijelentették, hogy

látták az „alvó“ Dézit, amint az esernyőt és a szerszámot lopta.

Dézi még ekkor is ártatlanságát hangsúlyozta. Mikor azonban a törvényszék lopásért elítélte 2 hónapi fogházra, Dézi hirtelen belenyugodott az ítéletbe.

Mégegyszer a Svéd-ügy

A „Sevillai borbély“ előadásával, helyesebben Svéd Sándor operaénekes felléptével kapcsolatban a mai napon úgy a „Debrecen“, mint a „Debreceni Független Ujság“-ban a Zenekedvelők Köre aláírásával, illetve dr. Kuthy Sándor úr részéről olyan cikk jelent meg ellenem, amely arra készítet, hogy itt, a nagy nyilvánosság előtt cáfoljam meg ezeket az állításokat és ezzel remélhetőleg befejezhetem ezt a vitát.

Dr. Kuthy úr szememre veti, hogy nem ismerem azt a szokást, hogy a színházak igazgatói és a hangversenyek impresszáriói összeülnek a dátumok megbeszélésére végett. Erre kijelentem, hogy nemcsak hogy nem ismerem ezt a szokást, de nem is hiszem dr. Kuthy úrnak ezt az állítását.

Egy operaelőadás, amelynek kiadása 50-60 százalékkal több, mint egy hangversenyé, nem úgy történik, mint egy hangverseny megrendezése, hogy jön egy énekes, vagy énekesnő és egy zongorista, mert egy operához legalább 4-5 vendég szereplő művész vagy művész nő és ezeknek a szabadnapjaik előbb össze kell egyeztetni és aszerint lehet kitűzni a már előkészített operát. Tehát nekem ahhoz a dátumhoz kell alkalmazkodnom, amit a vendég szereplők tűznek ki és nem amelyet én szeretnék.

Kijelenti továbbá dr. Kuthy úr, hogy a Kör többször felajánlotta nekem, hogy ha tagjai részére kedvezményt adok, úgy egy-egy főszereplőnek a költségeit a Kör viseli az operaelőadással kapcsolatban. Dr. Kuthy úrnak erre az állítására csak az a megjegyzésem, hogy ezt a Kör velem szemben soha nem tette, ellenben igenis én adtam igen sok operához a Zenekedvelők Köre igen tisztelt tagjainak 20-25 százalékos kedvezményt, amit igazolhatnak a Zenekedvelők Körenek igen tisztelt tagjai — anélkül, hogy bármilyen anyagi viszonyban részesültem volna a Zenekedvelők Köre részéről. Itt leszögezem a nagy nyilvánosság előtt, hogy a legnagyobb tisztelet, becsület és szeretet vezérel a Zenekedvelők Köre igen tisztelt elnöksége és minden egyes tagjával szemben, de azt az eljárást, amit a Zenekedvelők Körenek ugyanevezett adminisztrációs emberei csinálnak ellenem, ezt nem tűrhetem ma és nem fogom tűrni a jövőben sem.

A Debreceni Független Ujságban a „Zenekedvelők Köre“ aláírásával egy hallatlanul naiv cikk jelent meg ellenem, amelyben elsősorban azzal vádolnak, hogy én ingyen hangversenyt hirdetek. Ezt a leghatározottabban visszautasítom, mert én mindig azt hirdetem, hogy a „Sevillai borbély“ II. felvonásában hangverseny is lesz. Nem kell, hogy engem kioktasson az illető cikkíró úr, hogy Rossini operájának a szövegkönyvét olvassam át és abban meggyőződhetek arról, hogy ott szokott mindig hangverseny lenni, mert az illető cikkíró urat én oktatom ki, hogy Rossini operájának a szövegkönyve azt írja elő, hogy Rosina esetleg itt betétet is énekelhet a már megírt szerepén kívül, de ez hangversenyt nem jelent. Viszont, hogy a 24-iki „Sevillai borbély“-ban hangversenynek lehet-e minősíteni ezt a programot, amelyet már most itt közlök:

1. Szabó Ilonka: Bravurária.
2. Dr. Szedő Miklós: Aria a Szerelmi bájtárlból.
3. Jákó Béla: Buffó ária.
4. Svéd Sándor: Olasz dalok.

ennek elbírálását a nagydemű közönségre bízom.

Azzal vádol engem az egyik cikkíró úr, hogy én a Királyszínház együttesét hoztam le az ő egyik hangversenyük napján. Honnan tudhattam én azt előre, hogy a Királyszínház meg fog bukni és hogy a Királyszínház személyzete kemény nélkül marad? Mert én a Királyszínház együttesének fellépése előtt csupán egy héttel kaptam az értesítést, hogy a hajlék nélkül maradt együttes kényeret kér és játszani szeretne szombat és vasárnap Debrecenben.

A Zenekedvelők titkára 13-án, vasárnap telefonon panaszt tett Svéd Sándornál, hogy én úgy hirdetem az ő fellépését, hogy a „Sevillai borbély“ opera előadása után Svéd Sándor ingyen hangversenyt is ad a közönségnek. Így én soha nem hirdetem. Erre tanum az ujságot olvasó debreceni közönség. Mindig csak azt hirdetem, hogy a második felvonásban hangverseny lesz és nem, hogy előadás után fog Svéd énekelni ingyen. Tegnap telefonon hívták fel Svédet, hogy betegsége miatt mondja le nálam is az opera előadását és ha felgyógyul, előbb a hangversenyt tartsa meg és

SODRONYAGYBETÉT NEUMANN, PÉTERFIA UCCA 19 legjobb minőséget készít

csak ezután 8 nap múlva az operaelőadást. Svéd Sándor, ez a világhírű nagy magyar énekes a vidéki magyar színészek helyzetét tartotta valószínűleg szem előtt, amikor a telefonáló úr kérését nem teljesítette. Ezek után tessék tudomásul venni az illető cikkíróknak, hogy igenis a debreceni közönség érdekében állandóan fogok vendég szereplőket hozni a színházba úgy az opera, mint operett és prózai darabokhoz és soha nem fogom előzetesen engedélyüket kérni az illető cikkíróknak ezekhez a vendég szereplésekhez.

Végül még egyet. Szememre veti a Zenekedvelők Köre aláírásával szignáló cikkíró úr, hogy én október 6-án díszelőadást mertem tartani a színházban, holott akkor Debrecenben Hubermann hangversenyzett náluk. Erre a megjegyzésem az, hogy én aznap nyitottam meg az idei színi évadot és október 6-ika lévén, az aradi vértanúk emlékét ünnepeltem meg a színházban díszelőadással, amely előttem, mint jó magyar ember előtt és mint a nagyméltóságú miniszter úr által koncesszionált színiigazgató előtt mindig fontosabb, mint a Hubermann hangversenye.

Kardos Géza
színiigazgató.

Lószórt tépdessett egy szállástkerő

Friedmann Andor lókereskedő különös ügyben tett feljelentést tegnap a rendőrségen.

Elpanaszolta hogy hétfőn este beállított hozzá volt hajcsárja, Gál Béla és éjszakai szállást kért. Friedmann Andor megengedte hogy Gál az istállóban töltsen az éjszakát. Gál köszönettel vette a szállást, de mikor a kocsisok az udvarra mentek havat lapátolni, kihasználta a kedvező alkalmat és a lovak farkából tépdesseni kezdte a szórt. Értékes mennyiségű lószórt gyűjtött így össze, de a visszatért kocsisok felfedezték a lopást és Gál Bétát átadták a rendőrségnek.

A hallatlan szállástkerő ellen nemcsak lopás, hanem állatkínzás címen is eljárás indult.

Byrd

óriási szentelepeket talált a Déli Sarkon

London, január 15. Byrd ellentengernagy jelenti Kis-Amerikában lévő táborából, hogy körülbelül háromszáz kilométernyire a Déli Sarktól

óriási szentelepeket továbbá a történelem előtti korszakból származó, eddig ismeretlen megkövesedett növényeket, óriási fatörzseket s gyökereket talált.

Az expedíció október 16-án hagyta el a táborát és szánkókon 2200 kilométer utat tett meg. A Déli Sarktól 280 kilométernyire a Thorne jéghegynél vízszafordult, miután a jéghegyet 7000 láb magasságig megmászta, de a metesző hideg szél miatt nem tudott tovább menni. A szentelepeket az egyik óriási jégfensík szélén állapította meg.

A hőmérséklet mindjárt a tábor elhagyása után a fagyponthoz 40-50 fok volt

de később annyira felmelegedett, hogy az utasok övük meztelenre vetkőzhettek.

DEBRECENBEN VASAROLJON DEBRECENI EMBER

Madártani kiképzésben részesül a debreceni rendőrség

Ismeretes, hogy a madárvédelem terjesztése és gyakorlati kivitele nagyban függ a megfelelő ellenőrzéstől. A rendőrség, csendőrség, erdő és mező-őri személyzet gyakorolja azt az ellenőrzést. Ismerni kell nekik a hasznos és védett fajokat és meg kell tudni különböztetni a ragadozó madarak közül a hasznos védett és a kártékony nem védett fajokat. Ez nem is olyan könnyű dolog; különösen az újabb vadászati törvények rendelkezéseiből mind több szakismeretet tételeztek fel az ellenőrző közegek részéről.

Ezen óhajt segíteni a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület vezetősége, amikor az előadásokon gyakorlatilag is meg akarja ismertetni a törvényesen védett hasznos madárfajokat.

A debreceni rendőrség e tekintetben igen könnyű helyzetben van, mert egyik kiképző tisztje, *Bársony György* rendőrfelügyelő, a Madárvédelmi Egyesület választmányi tagja, a kitűnő madárismerő s nagy buzgalommal oktatta ez irányban is a rendőrséget. Ebben a debreceni rendőrség az első az egész országban. Madárvédelmi Egyesület ezt a kiképzést folytatni óhajlja a csendőrségen, az erdő és mezőrendőri személyzetnél is.

Palló Imre hangversenye

Ha azt kutatjuk, mi volt az oka annak a feltűnő részvétlenségnek, amely a Zenekedvelők Köre III. bérleti hangversenyét megülte, bizonyára nagy szerepet fogunk tulajdonítani a szokatlanul kellemetlen időjárásnak és annak a körülménynek, hogy *Svéd Sándor* betegsége miatt lemondta az eredetileg neki hirdett hangversenyt. Azt hihettük volna, hogy a *Háry János* nagy debreceni sikere után szerencsés választás volt dr. *Palló Imrét* felkérni, hogy ugorjék be influenzás kollégája helyett. Mint már annyiszor, ezúttal is bebizonyosodott, hogy a közönség ösztönös megérzése volt helyes. A debreceni közönség nem ment el dr. *Palló Imre* hangversenyére, mert a *Háry János* nagy sikere után nem volt kíváncsi az illusztris művészre a *Bika* pódiumán. Igaza volt. Ez a kiváló színész és kitűnő énekes nem tud beleilleszkedni a pódium exkluzív világának törvényeibe, nem hangversenyénekes, ami nem volna nagy baj, ha viszont olyan elementáris erejű drámai kedély lakozna benne, amely el tudja felejtetni velünk, hogy ezt a drámai művészetet nem veszi körül a színpad kulisszáinak illúziót keltő, mozgalmas tarkasága. Sajnos, most bebizonyosodott, hogy ennek a művésznek a drámai ereje a kosztüm és kulisszák külsőségei nélkül nem hatol túl a páthos és némi énektechnikai cselofogás személynvesztő effektusán. Igazi eleme nem a modern, szalon-operák raffinált világa, hanem a magyar dal, magyar drámai muzsika. Itt gatlás nélkül, szabadon tör fel belőle az ősi, hamisítatlan dalos kedély. Igazi sikerét a magyar számok előadásával aratta és a hangverseny végén lelkesen követelte a közönség, hogy a *Háry János* toborzóját adja elő. Kár, hogy a műsört nem végig magyar számokból állította össze.

Az énekszámokat *Szabó Emil* kísérte körültekintő, igyekvő alkalmazkodással.

F. A.

ALLÁST KERESŐK LEGBIZTOSABBAN JUTNAK MUNKÁHOZ, HA LAPUNKBAN HIRDETNEK! 40 FILLÉRT KÉT LAPBAN JELENIK MEG APRÓHIRDETÉSE, HA NÁLUNK ADJA FEL.

Az állam nem hajlandó alkudozni, de - figyelembe venné Hauptmann beismerését

Flemington, január 15. (Német T. I.) A Hauptmann-per mai tárgyalása során *John Tirrel* írásszakértő is megerősítette, hogy a váltságdíjkérő levelek Hauptmann kezétől származnak.

Hauptmannnak azok a kísérletei, hogy írását a váltságdíjkérő leveleknél, vagy letartóztatása után tett írásp próbák során eltorzítsa, nem sikerültek.

John Tirrel írásszakértő véleménye

után két másik írásszakértő, akikre a védelem hivatkozott, bejelentette, hogy

nem akarnak a perben szerepelni, mert véleményük kedvezőtlen volna a védelem érdekeire.

Newyorkban hivatalosan kijelentették, hogy az állam nem hajlandó ugyan Hauptmann cinkosai megnevezéséről alkudozni, de vallomását az esküdtszék az ítélet után figyelembe venné.

A Népszövetség valószínűleg egyszerűen tudomásul veszi a magyar jelentést

Jeftics mégis utazott Genfbe — Anglia csatlakozik a római egyezményhez

Budapest, január 15. A Népszövetség folyosóján ma olyan nagy volt a mozgalom és élénkség, mint talán még soha. Azt megállapították, hogy a római francia-olasz megállapodás és a Saar-kérdés rendezése Európa általános békés fejlődését nagy lépésekkel segítette előre és

valószínűtlennek tartják, hogy a kisantant, amely mindig békés szándékait hangoztatja, továbbra is felszínen akarja tartani a marseillesi gyilkosság ügyét, amely mérgezi a kisantant és Magyarország közötti viszonyt.

Ha a római olasz-francia egyezmény és a Saar-kérdés rendezése után Genfben most a magyar kormány emlékiratát tudomásul vennék, akkor az ellentétek nagyrésze kiküszöbölhető lenne. Remény van arra, hogy ez majd be is következik.

Kánya Kálmán külügyminiszter a déli órákban Edent, a jugoszláv-magyar ügy előadóját látogatta meg, majd utána felkereste báró Aloisit és Tevfik Rüsdi Aras bej török külügyminiszternél tett látogatást, aki a Népszövetség mostani ülészakánának elnöke.

London, január 15. Az angol kormány, mint a *Manchester Guardian* diplomáciai levelezője értesül, bejelentette csatlakozását a római egyezményhez. Ez a lépés teljesen váratlan, mert sem Franciaország, sem Olaszország nem kérte Angliától az egyezmények aláírását.

London, január 15. (Havas) A római megállapodások hivatalos szövege megérkezett Londonba. A szöveget az érdekeltektől minisztériumok beható tanulmányozás alá vették. Tájékozott körökben kijelentik, hogy Anglia adandó alkalommal számolna minden olyan intézkedéssel, amely alkalmas megóvni Ausztria függetlenségét, de kizárja annak lehetőségét, hogy bárminő újabb kötelezettséget vállaljon előre ebben a tekintetben.

Belgrád, január 15. Jeftics miniszterelnök és külügyminiszter váratlanul elhatározta, hogy ma este 10 órakor mégis Genfbe utazik, hogy résztvegyen a népszövetségi tanács ülésén. Utját beavatott körök szerint a legutóbbi külpolitikai események tették szükségessé.

A biatorbagyi merénylet írásszakértőinek rágalmazási pöre

Budapest, január 15. Szontagh Emil dr. hites törvényszéki írásszakértő a biatorbagyi merénylet után az Új Nemzedékben arról nyilatkozott, hogy a merénylet színhelyén megtalált „A fordító” aláírású felhívást *Liepnik Márton* lakatossegéd írta. *Fischhof Gyula* írásszakértő ennek az ellenkezőjét állapította meg, mire Szontagh újra nyilatkozott *Kapi Rezső* dr. hirlapíró előtt és éleshangú reflexiójában

többek között azt állította, hogy *Fischhof*, mint zsidó meg akarja menteni véleményével a másik zsidót, vagyis *Leipnikot*.

Fischhof Gyula feljelentése alapján eljárás indult Szontagh Emil és *Kapi Rezső* ellen. Szontagh Emil azzal védekezett, hogy ő csak beszélt *Kapi Rezső*vel, de nyilatkozatát nem abban a formában tette meg, mint ahogy az a hirlapban megjelent. *Kapi Rezső* dr. azzal védekezett, hogy Szontagh Emil szavait közölte le, sőt még tom-

pított is az írásszakértő kijelentéseiben. A törvényszék megállapította, hogy társzerzők voltak és

Szontagh Emil 1000 pengő pénzbüntetésre, *Kapi Rezsőt* pedig 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Az ítéletet megsemmisítette ezt az ítéletet, mert a sértettként fellépő *Fischhof* nem rendelkezett hivatalos felhatalmazással és így nem állt jogában feljelentést tenni. Időközben becserezték a felhatalmazást és így *Fischhof Gyula*, illetve az ügyészség indítványára indult meg az eljárás. Az újrafelvételi tárgyalás során felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétségéért

Szontagh Emil 250 pengő, *Kapi Rezsőt* pedig 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Kapi Rezső büntetése jogerős, Szontagh Emil ügyében a kir. ügyész fellebbezett.

Ki felejtette az autóban a pénzt?

A budapesti rendőrség átiratban értesítette a debreceni kapitányságot, hogy egy soffőr jelentkezett, akinek autójában két utas ruhaféléket és 510 pengő készpénzt felejtett. Az eset még tavaly történt és a soffőr azt hitte, hogy utasai jelentkezni fognak. Miután ez nem történt meg, a pénzt és ruhaneműket beszolgáltatta a rendőrségen. A soffőr az utasok beszélgetéséből azt következteli, hogy debreceniek voltak, miért is a budapesti rendőrség a ruhaneműket és a pénzt elküldte a debreceni rendőrséghez, ahol igazolt tulajdonosa a 66. számú szobában veheti át.

Az sem kizárt dolog, hogy a pénz és ruhanemű lopásból származik, azért nem merlek jelentkezni érte. A rendőrség ilyen irányban is megindította a nyomozást.

Rendőrnök öltözött banditák elraboltak egy kislányt

Szabadka, január 15. Az elcsatolt Sztatána községben amerikai ízű gyermekrablás történt tegnap. *Stozjov Dusan* gazdag földbirtokoshoz este 10 órakor bekopogtatott két férfi azzal, hogy rendőrök és a jegyzőtől jöttek fontos ügyben. A földbirtokos beengedte a két rendőregyenruhás embert, akik megrohanták *Stozjovot*, bekötötték a száját, hogy ne tudjon kiáltozni és ártalmatlanná tették. Ezután az egyik bement a földbirtokos feleségéhez, aki már lefeküdt és követelte, hogy adja át a pénzt, különben meggyilkolja gyermekével együtt. Az apa 5000 dinárt ajánlott fel a banditáknak, akik azonban nem voltak megelégedve a váltságdíjjal. Ezután összekötötték a gyermek anyját is és ölbekapva a hároméves kislányt, elmenekültek.

A nyolcéves primadonna és két bernáthegyi kutya

Budapest, január 15. A hóba öltözött *Vilma királyné* úton ma délelőtt izgalmas jelenetek középpontjába került egy — primadonna. Ez a primadonna azonban mindössze nyolc esztendő. *Polgári Zsuzsikának* hívják, *Lakner bácsi* gyermekszínházának egyik sztárja, egyébként pedig *Polgár László* tizedes kislánya.

A kis primadonna sétára indult reggel a szobalánnyal és poráron vezette öthónapos farkaskutyáját. A Bajza utca táján két hatalmas bernáthegyi kutya rontott elő az egyik villa kapujából és ráugrottak a kis primadonnára, összeharapdálták a farkaskutyát. A kis primadonna ijedtében elájult, a farkaskutya egy villamos alá menekült — szóval izgalmas jelenet volt.

A bernáthegyi kutyaikat nagynehezen tudták csak megfékezni. Apolásba vették *Polgár Zsuzsikát*, a farkaskutyát pedig bevitték az állatorvosi főiskolára. A kellemetlen uccai kaland azonban ezzel még nem ért véget. Délben megjelent a főkapitányságon a primadonna papája és feljelentést tett a bernáthegyi kutya tulajdonosa, egy szanatórium igazgatója ellen.

Az új primadonna-affér valószínűleg a járásbírószagon kerül előadásra a közeljövőben.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetési mindig eredményesek!

Hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26,—, félfévre 14,—, negyedévre 7,—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Aranyanya”, Bánó Andor, Piac u. 50. Piac és Szent Anna u. sarok. „Reménység”, Dr. Gödény Sándor, Csapó u. 22., „Zenede” mellett. „Bocskay”, Lassányi József, Cegléd u. 22., a DMKE-vel szemben. „Hungária”, Sz. Szabó Jenő. Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22. Mentők, tűzoltók, telefon: 04. A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

Erős északi-északkeleti szél, hófúvás, a felhőzet csökken, mérsékelt éjjeli fagy, a nappali hőmérséklet a fagyponthoz közel mozog.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli barangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjárás, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

SZERDA, január 16.

6.45: Torna. Utána Hanglemezek. — 10.20: Intelem a gazdákhöz és mestereinkhez a XVIII. században. (Felolvasás.) 10.45: Csokonai műfordításából (Felolvasás.) 12.05: Szikla Adolf éneke. Tagjai Dáni Dezső, Hidassy Sándor, Bálint Béla, Hegedűs Armand és Gerendai Vilmos. Vezényel és zongorán kísér Szikla Adolf. 1.30: Hanglemezek. 4.10: A rádió diákfőelőadása. Galilei. Sztrókay Kálmán előadása. 5: Esti világítás. Nádai Pál előadása. 5.30: Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik. 6: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). — 6.30: Közvetítés a Gellért-szálthóból. Patkai Vilmos jazz-zenekarának műsora. 7.10: A Száz könyv-sorozatban Kosztolányi Dezső előadása: Pázmány beszédei. 7.30: Vas Henrik és Zerkovitz Béla szerzeményei. Előadja Dobos Annie és Fekete Pál. Kíséri a Mándits jazz-zenekar. Vas Henrik és Polgár Tibon (zongora). 8.50: A svájci népzene ismertetése. 9: A berni rádióállomás műsorának közvetítése. Svájci népzene. Közreműködik a baseli székesegyház énekkara. Rudolf Moser vezényletével a svájci rádiózenekar, vezényel Hermann Hofmann és Emmy Braun jódlénekesnő. Körülbelül 10: Hírek, időjárásjelentés. 10.20: Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. — Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. 11.15: Havi szemle olasz nyelven. Dr. Ottlik György előadása. 11.30: Közvetítés a Bodó-kávéházból. Fejes János szalon- és jazz-zenekarának műsora.

Vásároljon hirdetőtérletet!

— Megbízatis. A földművelésügyi miniszter megbízta vitéz Sipos Elek püspökladányi lakost a püspökladányi járásban a gazdasági tudósítói szolgálat ellátásával.

— A Katolikus Népszövetség jótékony célú műsoros teatstje. A Katolikus Népszövetség nyilastelepi csoportja január 19-én este 7 órai kezdettel rendezi jótékony célú teatstjét a Nyilastelepen építendő kápolna javára a Máv. műhely színháztermében. A műsor, melyet éjjel két óráig tánc követ, olyan körültekintéssel lett összeválogatva, hogy mindenki számára meglepetés lesz. Mindennek ellenére a műsormegváltás kitűnő teával együtt csak 60 fillér, hogy a kevésbé tehetősek is hozzájuthassanak e nemes szórakozáshoz. Tea nélkül a műsormegváltás 30 fillér. Olcsó étel és italokról gondoskodás történt.

— A Függetlenségi Kör évi közgyűlése január 21-én este 6 órakor lesz. Mivel a tagok nagy száma miatt ez a közgyűlés előreyáthatólag határozatképtelen lesz, ennél fogva a mindenképpen határozatképes közgyűlést január 28-án délután 6 órakor fogják a Függetlenségi Körben megtartani.

— Egy jó tanács. Ne keresse Kossuth utcán Kerékgyártó kézimunkaipar és szőnyegszövő üzemét, mert azt Ferenc József út 26. szám alatt, a „Passageban” találhatja meg. Forduljon bizalommal a céghez.

— Február 2-án lesz a MIEFHÖE-bál. A MIEFHÖE — mely a zsidó egyetemi és főiskolai hallgatóság egyetlen képviselői szerve — az idén február 2-án rendezi meg az Arany Bika dísztermében reprezentatív bálját. Hatalmas érdeklődés előzi meg máris a bál megrendezését, ami érthető is, hiszen a helyi zsidó fiataloknak legnagyobb és legjobban sikerült mulatsága szokott lenni mindig a MIEFHÖE-bál. A nagyszámú és agilis rendezőgárda mindent el kíván követni, hogy a népszerűen megállapított jegyárakat teljes ellenértéket szolgáltatson az előreláthatóan hatalmas számú közönségnek, mely annál is inkább hathatósan támogatja a bál anyagi sikerét, mert a tiszta jövedelem teljes egészében diákjóléti célokat szolgál.

— Ha otthonát elhagyja s Budapestre visz útja, keresse fel a Parkszállodát, ott elfelejti bűjút-baját.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 JANUÁR 16. VASÁRNAP. A színházi bizottság ülésén heves vita folyt, hogy a színházról elvonják-e az egész segélyt, a színházi bizottságot eltörölik-e s mennyivel emelhesse az igazgató a helyárat. Dr. Fejér Ferenc, aki a bizottság elnöke mellett volt, azt mondta többek között: „Utóvégre ma már operettszerű, hogy itt összegyűlünk egyes színésznők hangja és bokája felett bírálatot mondani.”

A színház bemutatta, nagy sikerrel, Henry Bataille Botrány-át, amelyben sok tapost kaptak: Gazdy Aranka, Mártonffy, Kardoss Géza, Lugosi Béla, Árkossy Vilmos.

A debreceni Tanári Kör nagygyűlést tartott Dóczy Imre elnöke alatt. Az ügyekről dr. Csűrös Ferenc titkár tett jelentést. Előadást tartottak: Margóczy Emil, Brandsch Gyula, Marschalkó Gusztáv, Nyáry Béla.

A városi tanács versenytárgyalási hirdetményt bocsátott ki a légszuszogatótelepen készíthető gáztartály munkáira.

1915 JANUÁR 16. SZOMBAT. A németek óriási diadalt vívtak ki Soissons-nál. Az oroszok vereséget szenvedtek a Dunajec mellett. A németek tovább

nyomulnak előre Varsó felé.

Rostás István bejelentette a tanácsnak, hogy a lisztkészletek kifogyóban vannak és februárban már nem tudja liszttel ellátni a lakosságot.

A király Berzeviczy Béla 7. huszárezredbeli ezredesnek a III. o. vaszkoronarendhez a hadiékítményeket, Bátorffy Vilmos őrnagynak a vaszkoronarend III. osztályát a hadiékítményekkel, Sárossy László őrnagynak, Szunyogh Albert századosnak és Streicher Lajos főhadnagynak a 2. honv. huszárezredben a hadiékítményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet adományozta, egyben elrendelte, hogy Bodolay István 3. honv. gy. ezredbeli vezérkari századosnak legfelsőbb elismerése tudtul adassék.

A király Rigó Balázs méntelepi hadnagyot főhadnaggyá nevezte ki.

1925 JANUÁR 16. PÉNTEK. A városi tanács megengedte, hogy a színház előcsarnokában dohányzót rendezzenek be.

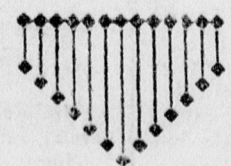
A városi tanács megbízta dr. Zsigmond Ferenc egyetemi tanárt, hogy írja meg a Jókai centenárium alkalmából Jókai életének debreceni vonatkozásait.

NE FELEDKEZZEN EL

Mindenféle nyomtatványt

u. m. hirdapokat, heti és havi folyóiratokat, műveket árjegyzéket.

nyomtatványszükséglete beszerzésénél cégünkkel ajánlatotokra forduljanak!

Falragaszokat és röpcédulákat, körleveleket, számlát, levélpapírt, meghívókat, eljegyzési és esküvői értesítéseket

cékkártyát, levelezőlapot, stb., stb.

szépen, izlésesen, méltányos áron készítünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vonalozó intézet, üzleti könyv gyár • kiské műintézet

Debrecen, Ferenc József ut 49. sz.

Telefonszám: 20-18.

Házartási alkalmazottat?

keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

Megkezdődött a Zinovjev-per tárgyalása

Leningrád, január 15. Ma megkezdődött Zinovjev és társai perének tárgyalása. A pernek 19 vádlottja van.

— A cipész szakosztály szerdán este fél 8 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart.

— Alarcosbál a nyilastelepi Népkörben. A nyilastelepi Népkör vígalmi bizottsága e hó 20-án este 8 órai kezdettel nagyszabású jelmezes táncestélyt rendez. A jelmezesek értékes díjakat fognak kapni. Erre a nagyszabású jelmezes táncestélyre a kör tagjait és azok vendégeit meghívja a rendezőség. A zenét elsőrangú zenekar szolgáltatja. A díjak megtekinthetőek Joanovics György kirakatában, Márton Kálmán ucca 9. szám alatt.

— A Városháza Maizner János várospolitikai szemléje változatos és gazdag tartalommal megjelent. Kapható a trafikokban és a főbizományos: Morvay hírlapirodában.

— Szombaton lesz a „fák ünnepe” ne felejtsem el csütörtökön vagy pénteken gyümölcsöt bevásárolni. Mindenféle hazai és külföldi gyümölcsöt, legszébbet és legfrissebbet legolcsóbban csak a Déligyümölcs olcsó vásárbán. Déligyümölcs olcsó vásár, Piac u. 10. Bikával szemben.

— A debreceni bajnoki sakkverseny. A Debreceni Sakkör az 1935. évi bajnoki versenyt Debrecen város sakkbajnokságáért e hó 21-étől kezdve rendez meg. A versenyen indulhatnak nem sakköri tagok is. Nevezési díj 2 pengő. Szóbeli jelentkezést elfogad Kiss Ernő városi irattárnok délelőtt 10—1 óra között (városháza, irattár). Irásbeli jelentkezés a Sakkör főtitkára címére (Barca Gedeon, Debrecen, Garay ucca 25.) küldendő. Nevezési atáridő: január 19. Tizennégy jelentkezőnél több esetén az elnökség fentartja magának a nevezések visszautasításának jogát.

— Kifáradt, neurastheniás, álmatlan betegek tünetei, panaszaik gyorsan gyógyulnak a Svábhegyi Szanatóriumban. Kellemes környezet, modern vízgyógy- és villamos kezelés. Konditio javító sport és torna szigorú orvosi felügyelet mellett.

— Kártékony ragadozók irtása. A m. kir. rendőrség debreceni kapitányságának, mit a 77.676—1922. B. M. sz. körrendelet szerint illetékes hatóságnak vezetője közhírré tesz, hogy Vásáry Testvérek debreceni lakosok ohatpusztaköcsi gazdaságában 1935. évi december hó 31-ig terjedő időre varjaknak, szarkáknak és egyéb kártékony ragadozóknak méreg (phosphorsör) által való pusztítására a m. kir. belügyminiszter 23.542—1925. és 16.086—1909. sz. rendeletei alapján hatósági engedély megadását kéri. Erről előbb említett területeken és azok szomszédságában levő összes birtokosokat, az érdekelteket egész lakosságot, valamint a mérgezési területtel határos községek előljáróságát azzal értesitem, hogy a kérelemre nézve a közhírré tételtől számított 8 nap alatt — a hivatkozott B. M. rendeletek értelmében — a m. kir. rendőrség debreceni kapitányságánál nyilatkozhatnak. Debrecen, 1934 december hó 22-én. Nagy József sk. rendőrfőtanácsos, a kaptányság vezetője h.

AZ ÚJ ESZTENDŐ ELSŐ NAPJAIBAN

— Február 2-án lesz a cionista ifjúság műsoros táncestélye. A debreceni cionista ifjúsági csoport műsoros táncestélyére már javában folynak az előkészületek. A kb. 100 tagú rendezőgárda olyan különleges műsorral fogja bevezetni a táncestélyt, amilyen még nem volt. A népszerűen megállapított helyáradak, valamint a reggelig tartó tánc közben a közönségre váró újszerű -s különleges meglepetések bizonyára feledhetetlenné teszik az estélyt. A tánczenét a közkedvelt Bartalis-zenekar szolgáltatja.

— Ezüsttrófea — tízmillióért. A londoni szörmpiacon minden évben nagyarányú ezüsttrófeaárverést rendeznek. Az idei rókaárverés rendkívüli eredménnyel végződött: egy hét alatt több mint félmillió font értékű (10 millió pengő) ezüsttrófeát adtak el. A jövő héten megkezdődik az aukción vásárolt ezüsttrófeák kiadásnybeni árusítása. Több, mint 80.000 ezüsttrófea került forgalomba, 31.000-rel több, mint tavaly.

— Fröhlich könyvkötő, Debrecen, Varga ucca 12., készít minden papíripari szakmába vágó munkákat.

— Az anyai nyakleves. Jótékony nyaklevesről adnak hírt az angol lapok. George Paterson 9 éves glasgowi fiú az, aki kapta. A gyermek két éves korában elvesztette felszeme világát. A napokban a félvak fiúcska rosszul viselkedett otthon, mire anyja nyakonteremtette. A fenyítők hatása meglepő volt. A gyermek elküldte magát: — Látok! A rossz szememmel látok! A gyermek azóta is lát. Szemorvosok is megvizsgálták és megállapították hogy a szem javulása tartós és alapos.

— Korcsolyák, olcsó, praktikus ajándékok, lombfűrészeszkák Bészler és Dávid vaskereskedésben, Piac ucca 7.

— A KIE bélyegkiállítás. Mint a múlt évben, úgy most is megtartja nagyszabású házi bélyegkiállítását a KIE február 17-18-án. Ezúton is felhívjuk a KIE bélyeggyűjtőket, ne késtelkedjenek a nevezéssel, mert esetleg helyszűke miatt anyaguk kiállításától elesnek. A kiállítás két csoportba lesz osztva: felnőtt és ifjúsági csoportba. Igen szép és értékes díjak lesznek és pártatlan szakemberekből álló zsűri. A kiállítással kapcsolatban mindennemű felvilágosítással a KIE bélyeggyűjtők csoportjának vezetője készséggel szolgál minden szerdán és szombaton este 6-8 óráig.

— Bíró Szent Annáról üzletét Kossuth ucca, Sas ucca sarokra helyezeli. Olcsó árak.

— Halál a vutkítólvaj kormányosra. Londonból jelentik: Az ufai szovjetbíróság a Sasztruga bárka kormányosát golyó általi halálra ítélte mert a bárka vutkiszálltmányának egy részét elszikkasztotta és eladta, majd a tett leplezése céljából felgyújtotta a hajót és így egymillió rubel kárt okozott a szovjetkormányoknak.

— Tűzfát, szemet, száraz cser, tölgy, varga, bükk, gyertyán hasából aprítva, főzésre és téli tüzelesre elsőrendű hazai kőszemet, bricket, kokszot, faszenet szobafűtésre 100 kgr.-ot már házhoz szállítva a legolcsóbb árban ajánl Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése a Margit-fürdő mellett. Telefon 10-24.

— Kiténtetett városi kertész. A belügyminiszter leiratot küldött báró Vay László főispánhoz és ebben közli: Örömmel értesült arról, hogy Kovács József okleveles kertész Debrecen város közterein és uccáinak virággal való szépítésében és fásítácában milyen szép munkát végzett. Ezért elismerését nyilvánítja és oklevelet küld. A főispán az oklevelet át küldte a polgármesternek, aki azt ünnepléses keretek között adja át a kiténtetett kertésznek. Ugyancsak hasonló munkásságáért hasonló értelmű leiratban fejezte ki elismerését a miniszter Papp Imre földes református kántorának iránt, akinek szintén elismerő oklevelet küldött, amelyet az alispán ad át a kiténtetettnek.

baráti szóval fordulunk előfizetőinkhez és arra kérjük őket, azt a ragaszkodást, amellyel több mint három évtizeden keresztül megtisztelték a FUGGETLEN UJSÁG-ot, ne vonják meg tőlünk a jövőben sem. Sőt ennél is többet kérünk: azt, hogy szerezzenek új híveket annak a lapnak, amely a tisztesség zászlaja alatt harcol mindnyájunk érdekeiért és ebben a harcban szubvenció, anyagi támogatás nélkül állunk a sarat, semmi másra nem támaszkodhatunk, mint előfizető-táborunkra.

A FUGGETLEN UJSÁG útját az önzetlen küzdés jelzi. Amellett minden törekvésünk kimerült abban, hogy olvasóinknak a legjobbat, a legnívósabb lapot adhassuk. Ebben a törekvésünkben nem voltunk tekintettel anyagi áldozatokra sem. — A nagymultú FUGGETLEN UJSÁG mindenkor az élvonalban haladt a vidéki lapok sorában, tradícióvá lett az, hogy hírszolgálat, riportásza, irodalma minden kritikát kiálljon. A nagy nemzeti eszme, a revizló szolgálatán

kívül minden erőnkkel küzdöttünk és fogunk küzdeni ennek a városnak az érdekeiért. A múltban szerzett elévülhetetlen érdemeinket a jelen építő munkájával tetézzük be és bátran mondhatjuk, jól cselekszik, aki a FUGGETLEN UJSÁG-on keresztül kapcsolódik a város életébe.

A jól végzett munka eredményének tartjuk azt, hogy minden debreceni ember számára nélkülözhetlenné tettük lapunkat. Ezért nöl olvasótáborunk olyan örvendetes, új, meg új hívek pártolnak hozzánk, minden gáncsoskodás, sokszor tendenciózus rágalmozás ellenére, mert aki tiszta szemmel nézi a dolgokat: látnia kell, hogy a legmesszebbmenő pártfogást érdemeljük a köz érdekében, a középosztály, az iparos, a kereskedő, a tisztviselő, a munkás jobb sorsáért folytatott küzdelmünkben.

Mindezért cserében fokozott támogatást kérünk, mert csak ez képezheti a közért folytatott munkánk fundamentumát.

— Az úri és női fodrászsegédek szerdán este fél 8 órakor a Kör helyiségében választmányi ülésen jelenjenek meg. Vezetőség.

— A debreceni hentes szakosztály e hó 17-én este fél 8 órakor az ipartestület helyiségében ülést tart. Tárgy: Zsir-export ügyek.

— Lopások. Oláh Miklós bérkocsis, Kondor ucca 3. szám alatti lakos kocsijáról löpökröccot loptak. — Tóth Károly postafőellenőr Andrassy út 16. szám alatti kertjéből akácfaoszlópokat vitték el az éjszaka. — Özv. Neuhauser Lajosné Oláh Károly ucca 2. szám alatti udvaráról 4tyúkot és Szabó Juliánna nevű cselédjének ruhaneműt vitték el. — Csapó István heatestői a Széchenyi ucca 56. számú ház elől kerékpárját lopták el. A lopások ügyében a rendőrség nyomozást indított.

— A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete január hó 27-én délelőtt fél 11 órakor Sas ucca. 2. szám alatti helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, melyre tagjainkat az alapszabályok 10. §-a alapján tisztelettel meghívjuk. Az elnökség. Amennyiben a közgyűlés a megjelenők létszámának elégtelensége folytán határozatképes nem lenne, február hó 3-án délelőtt fél 11 órára kitűzött újabb közgyűlés a megjelenők számára tekintet nélkül fogja meghozni határozatait.

— Ujra megincselték egy négert. Newyorkból jelentik: Ujabb borzalmas lincselési eset történt az Egyesült Államokban. A Louisiana állambeli Franklinton törvényszéki épületének egyik városzobájában tartózkodott tegnap Jerome Wilson néger, akinek perét a bíróság tárgyalni akarta. Wilsonnal azzal vádolták, hogy lelőtte a helyettes sheriffet. A bíróság egyszer már halálra ítélte, az állam fellebbviteli törvényszéke azonban új tárgyalást rendelt el, mert nem látta bizonyítottának a vádat. Wilson két fegyőr kíséretében várakozott a tárgyalás megkezdésére, amikor hirtelen nagy tömeg rontott be a váróhelyiségbe. Megragadták a négert, aki hiába kiabált segítségért, kihurcolták a törvényszék épülete elé, feláldozták egy fa mellé és sokszáz revolvergolyót lőttek beléje. Utána holttestét felakasztották.

Lakót ? szeretne házába

Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

Jelentkezni kell a tízenyolcéveseknek

Az érvényben lévő jogszabályok értelmében minden magyar állampolgár életének 19-ik évébe való belépését annak az évnek január 31-éig, amelyben a 18-ik évét betölti, bejelenteni köteles. A bejelentés az előirt minta szerinti és erre a célra szolgáló bejelentőlapok kitöltése után történik. A bejelentőlapok városokban a rendőrkapitányságoknál vehetők át és kitöltés után ugyanoda szolgáltatandók vissza. A bejelentőlapokon az összes adatokat pontosan és a valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentésre kötelezett, a bejelentés megtörténtéért a bejelentésre kötelezettel együtt a szállásadó (családfő) is felelős. 1935 évi január hó 1. és 31. között az 1917 évben született mindkét nembeli egyének (férfiak és nők egyaránt) kötelesek magukat külön bejelenteni tekintet nélkül arra, hogy más bejelentő lapon, avagy szülőiknek, vagy hozzátartozóiknak bejelentő lapján már eddig is be voltak jelentve. Aki a bejelentést elmulasztja, kihágást M. számú körrendelet 6 §-a értelmében kell büntetni.

Felhívom ennél fogva a város érdekelte lakosságát, hogy fenti hirdeteményben foglaltaknak megfelelően járjon el Debrecen, 1935. január 5.

Dr. Vargha Elemér sk.
h. polgármester

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSAG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

BERBEADASI HIRDETMÉNY
Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Bösözrményi uton levő Baromvásártéren gyakorolható étel és italárusítási jog berbeadására vonatkozóan utónajláti árverés tartatik 1935. évi január hó 21-én délelőtt 10 órakor a Városháza félemelet 13. sz. szobában (gazdasági ügyosztálynál). Kikiáltási ár 1115 P.
Az árverési feltételek megtekinthetők ugyanott a hivatalos órák alatt délelőtt 8-2 óráig. Az árverelni szándékozók bánátpénzként a kikiáltási ár 10 százalékát tartoznak letétbe helyezni s az árverésen elért legmagasabb összeg 10 százalékáig a bánátpénzt azonnal tartoznak kiegészíteni. Debrecen, 1935. január hó 12. H. polgármester.

KÖZGAZDASÁG

ARU JÖTT
A GABONAPIACRA

Határidőüzlet:

Búza: március 16.44, 46, 40, 43, 41, 42, 44, zárlat 16.43-44, május 16.85, 83, 82, 86, 84, 83, 85, 86, zárlat 16.86-87.

Rozs: március 13.55, 52, 54, 58, 55, zárlat 13.56-58, május 13.84, zárlat 13.88-90.

Tengeri: május 11.95, 90, 87, 83, 78, 75, 80, 83, zárlat 11.80-82.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 16.70-16.95, 78 kg. 16.85-17.10, 79 kg. 17.00-17.25, 80 kg. 17.10-17.45, ftiszai 77 kg. 16.55-16.75, 78 kg. 16.70-16.90, 79 kg. 16.85-17.05, 80 kg. 16.95-17.20.

Rozs: 13.40-13.50, tak. árpa 15.50-16.00, zab 15.10-15.20, tiszai tengeri 12.80-12.90.

A készárúvásáron búza 15-20, rozs 10, zab 5-10 és tengeri 30-40 fillérrel olcsóbb.

HIVATALOS

VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 16.85-17.15, 100 cseh korona 14.02-14.20, 100 dinár 7.80-8.30, 100 dollár 344.70-348.70, 100 lei 3.42-3.46, 100 leva 4.00-4.15, 100 líra 29.90-30.25, 100 német márka 136.00-137.60, 100 osztrák schilling 80.00-80.70.

A szinarany kilója 5875-5885 pengő, Napoleon 34.40-34.50 pengő.

PANASZA VAN A LAPRA?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

— Harcszerű lögyakorlat. A katonai állomásparancsnokság a debrecen-bereg-szászi állami közút Debrecen-Hajdúszámsón közötti szakaszán a Sárkút-tanyánál megtartandó harcszerű lögyakorlatok miatt a közúti közlekedést január hó 14., 16., 17., 18., 21., 23., 24., 25., 28., 30., 31. napján lezárta.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAPO 40 FILLER, VASÁRNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Újleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Margit Szálloda, Pansió Halászfőle vendéglő udvarán Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák (külön bejáratok) bőséges étkezés olcsó árak fürdőszobák, sportolónak kedvezmény, közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz és strandhoz, villamos megállónál. Telefon 10-24. 2269 Pásti u. 8. sz.

Betöltendő állás

Német leányt háztartásba felveszek. — Jelentkezni délután: Szent Anna u. 25., I. em. 3115

„Frici” kalapszalonn felvesz masamódilányokat és eladó nőt. 3112

Komoly, megbízható, referenciával rendelkező, üzletszerzésben jártas, jóméglelésű urat és hölgyeket keresünk fix és jutalék mellett. Jelentkezés d. e. 10-12-g és d. u. 4-6-ig: Arany Bika-szálloda 228-as szobájában. 3116

Egy cipésztanuló felvétetik. Mester u. 39. Varga. 87

Napi 2-3 órai sétáltatáshoz keresek megbízható gyermekleányt, — vagy idősebb nőt. Cím: Piac u. 72., banküzlet. 3113

Női fehérnemű varrásban nagy gyakorattal bíró nőt alkalmaznak. Cím a kiadóhivatalban. 3119

Bejárónőt fogadok délelőtti órákra. Bethlen u. 17., 2. a. 1598

Jóméglelésű

fiatal kecskényű úrnő csemegeüzlet ve étésével biztos existenciához juthat. „Kaució 1000” kiadóba. 479

Állást keresők

Intelligens nő, beszél kissé angolul, bármilyen munkát elvégez. „Kereskedelmi érettségi” jellegre. 481

Fehérneművarrást jutányosan vállalok. József kir. herceg u. 56., keresztépület. 2945

Lakást keresők

Központi fekvésű 2-3 nagy szobás lakást keresek. Ajánlatok adandók dr. Borsaynál, Simonffy 1-a, II. e. 5. 484

Kiadó lakás

Kétszobás akas elsejére kiadó. Momostor ucca 1. Kigyó uccánál. 1599

Különbejárátú szépen bútorozott szoba azonnali kiadó. Arany János u. 54., II. em. 5. 3105

Püspöki palotában csinosan bútorozott szoba olcsón kiadó. Érdeklődni: I. kapu udvarban, házmesternél. 3047

Elegánsan bútorozott egy vagy két uccai szoba központban kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3057

Különbejárátú elegánsan bútorozott két szoba kiadó, esetleg irodának vagy orvosi rendelőnek is alkalmas. — Szent Anna u. 9. I. 44

Egy- és kétszobás lakások kiadók. — Varga ucca 12. sz. S

Ingtalan

Külsőségen üzletház, melyben fűszerüzlet és korcsma van, forgalmas sarkon eadó. Bővebbet a Független Ujság kiadóhivatalában. 3110

Késes ucca 8. ház s Kassa út 43. villatelek olcsón eladó. Hunyadi 14. Zalogház. 3051

Eladás

Egy jóbarban levő sparhelt olcsón eladó. Széchenyi u. 19. Grosz. 3114

Recamier, konyhabútorok, szalonok, asztalok, kerékpár, pultok, fotelek eladók. Veszek varrógépet. — Csapó ucca 3., udvarban. 2880

Zsírosbödön, sózódezsák állandóan raktáron, javítások olcsón készülnek. Nap ucca 4. 482

Hentesek vendéglősök figyelmébe! Szegedi paprikakülönlégességek állandó raktára Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér 7. 2452

Egy egész fiatal zsíros malac, 110 kilós, eladó. Kinizsi ucca 51. 3120

Radio

Budapest II. vételéhez olcsón átalakítunk mindenféle rádiókészüléket. — Borka és Biró, Kossuth u. 8. 2619

Régi rádióját legmagasabb áron megveszem vagy cserélem. Földes, Püspöki palota. 3083

Rádióját

Budapest II. vételére olcsón átalakítja Rosenberg és Hammer, Piac ucca 8. 2946

Vétel

Irodaszekrényt, nagy sárgásbarna üvegezett. puhafát vesz kéz alatt Julow ügyvédi iroda, Szent Anna tiz. 460

Keresünk megvételre íróasztalokat, jégszekrényeket, egyajtós ruhaszekrényeket, régi poharakat, alpacca evőkészletet, dísztárgyakat, szőnyeget, régi bútorokat. Ingóságközvetítő. 3084

Vászon zálogcédulákat keresek megvételre. Erzsébet ucca 35. sz. 4. ajtó. 1591

Oktatás

GYORSÍRÁS tanítást a legmodernebb pedagógiai elvek szerint rendkívül gyorsan és teljes sikerrel vállalok. Állami vizsga, állami bizonyítvány. — Havi pauszál árak: 5-10-15 és 20 pengő. Fried Sándor középiskolákra és felső keresk. iskolákra képesített szaktan. Gépírás, másolás, Piac ucca 44, bejárat a kapu alatt.

Porosz nő német beszélgetést gyakorol urakkal és hölgyekkel minden este 8-9, havonta 6 pengőért. Széchenyi u. 16. 2624

Különléle

Óndolajás 30 f, Hajvágás 20 f. Csap ucca 3. szám. 3118

Műmárvány portálé készítésére pénzestársat keresek. Cím: Pac u. 44. Házfelügyelő. 3099

Felkörem azt az urat, ki vasárnap délben kisfam bőrkeztőjét a Vilmos császár úton felvette, az egyetemi kaphoz központi épületben adja le. 1601

Házivarrónó ajánlkozik napi 1.50, felsőruha és fehérneművarrásban jártas. Széchenyi ucca 43., keresztépület. 82

HUSFÖSTÖLÉS olcsón, pontosan, kifogástalanul. Teleki ucca 88. szám alatt. 3015

KÉT NAPILAPBAN 40 FILLERERT hétköznap, vasárnap 60 fillérért, közöljük 10 szavas

APROHIRDETÉSEIT KÉT NAPILAP

sokszor olvasója olvassa nálunk feljött apróhirdetését napon-annél fogva

a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz

Debreceni Független Ujság

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.

GYILKOSSÁG az ötödik emeleten

írta: L. N. CHILSTONE

(12)

„Mrs. Arrow”, jelentette ki Paddington valami végtelen keserűséggel, de egyszersmind dacos elszánt-sággal is a hangjában, „Mrs. Arrow, Ön a rendőrségen gyanújával nyitott atjókra fog találni. A nyomozás vezetője, Mr. Charles Hunter, a helybeli detektívtestület főnöke egy csomó, egyelőre megmagyarázhatatlan körülményből ugyanarra a feltevésre jutott, amelyet Ön pusztán ellenszenvből és homályos sejtésből alkotott magának. Ő is Maud... akarom mondani ő is James feleségét gyanúsítja a gyilkossággal!”

„Oh, hát van Isten az égben!” kiáltott fel az öregasszony.

„Vagy, vagy nincs, Mrs. Arrow, nem tudom, de arról lelkem mélyéig meg vagyok győződve, hogy ez a szerencsétlen fiatalasszony, aki mindezt vesztette Jamesben...”

Mrs. Arrow zord tekintettel né-

zett a mérnökre és indulatosan dobantott a lábával, de Harry most már teljes önuralommal folytatta:

„... s akit én nemcsak egy pillanatnyi benyomásból ismerem, amikor — megengedem — a legtisztelteméltóbb anyai féltékenység vetett alakjára hamis tény, hanem sokok kellemes óráin láttam őt férje mellett, mély igaz szerelemtől sugárzó, ez az asszony igenis ártatlan.”

„Szerencsétlen ember”, vágott közbe a nagyanya, „most már tisztán látom, hogy az a bestia Önre is kiterjesztette démoni, megrontó hatalmát. Bocsásson meg, hogy Önhöz fordultam, (pedig kibén bizhattam volna inkább, mint Önben, James egyetlen barátjában) most már magam indulok el a bosszúállás útján. Good by!”

Az öreg asszony az ajtó felé indult, de Paddington utját állotta és

paarncsoló mozdulattal a kilincsre tette a kezét.

„Megálljon, Mrs. Arrow!” mondotta szilárd hangon, noha magában valami rettenetes belső remegést érzett.

A nagyanya bámulva tekintett rá. „Megálljon, csak egy pillanatra még, Mrs. Arrow, nem akarom Önt föltett szándékától visszatartani. — Noha megfogadtam magamban, hogy minden lehető elkövetek, csak hogy ennek a szerencsétlen fiatal teremtesnek az ártatlansága kiderüljön, mégis azt mondom, hogy segítségére aakrok lenni Önnek.”

„Nem értem!” felelte Mrs. Arrow, aki egy pillanatra azt kezdte hinni, hogy a fiatal ember megőrült.

„Pedig világos, Mrs. Arrow Mindketten azt akarjuk, hogy a szegény James meggyilkolása ügyében a teljes, megcáfoltatlan igazság kiderüljön. Ön meg van győződve, hogy ez az igazság James özvegyére végzetes lesz, én megvagyok győződve, hogy az igazság kiderülése fogja őt tisztázni. Ez azonban nem akadályozhat meg bennünket abban, hogy ketten együtt mindent el ne kövessünk, hogy ezt a zigazságot megtaláljuk.”

„All right, Mr. Paddington, akkor tehát...”

„Akkor tehát menjünk mindketten azonnal a rendőrségre és érdeklődjünk a nyomozás haaldása felől.”

„Köszönöm, Mr. Paddington, ez végre férfihez illő volt, ebben James barátjára, a régi Paddington Harry-ra ismerem. De, mondja csak, hogy is hívják azt a rendőrkapitányt, akinek meggyünk?”

„Hunternek, asszonyom.”

„Nos, csak annyit akartam mondani, hogy Hunternek igaza van.”

„Well, ezt meg fogjuk látni, asszonyom.”

Azzal a mérnök lenyomta a kilincset, amelyet még mindig a kezében tartott, s az öreg hölgyet udvariasan előrebocsátva, maga is kilépett a szobából.

A fáradtság, kábultság érzését teljesen feloldotta benne az izgalom, amely lefojtva bár, ott remegett minden idegében.

Három szóval bejelentette a vezérigazgatónak, hogy ismét néhány órai szabadságot kell kérnie. Közben az altiszt már a ás segítette aposszumgalléres nagy télikabátját s egy perc múlva az öreg Mrs. Arrow nagy túra kocsijában robogtak mindketten a rendőrség épülete felé.

(Folytatás)